

REPUBLIKA HRVATSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B

Broj: I Kž 411/2019-6

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E
P R E S U D A

Vrhovni sud Republike Hrvatske, u vijeću sastavljenom od sudaca Ileana Vinja, kao predsjednice vijeća, te Ranka Marijana i Melite Božičević-Grbić, kao članova vijeća, uz sudjelovanje više sudske savjetnice-specijalistice Maje Ivanović Stilinović, kao zapisničarke, u kaznenom predmetu protiv opt. J. M. i dr., zbog kaznenog djela iz čl. 337. st. 1. i 4. Kaznenog zakona („Narodne novine“ broj: 110/97., 27/98., 129/00., 51/01., 111/03., 190/03. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 105/04., 84/05., 71/06., 110/07., 152/08., 57/11., 125/11. i 143/12. – dalje u tekstu: KZ/97) i dr., odlučujući o žalbama opt. J. M., opt. Ž. Š. i opt. V. J., podnesenim protiv presude Županijskog suda u Zagrebu, broj K-112/13. od 19. listopada 2018., u sjednici održanoj 18. lipnja 2020., u prisutnosti u javnom dijelu opt. J. M. i njezinog branitelja T. R., odvjetnika iz Z.,

presudio je:

Odbijaju se žalbe opt. J. M., opt. Ž. Š. i opt. V. J. kao neosnovane i potvrđuje prvostupanjnska presuda.

Obrazloženje

Pobijanom presudom proglašene su krivima opt. J. M., zbog kaznenog djela iz čl. 337. st. 1. i 4. KZ/97., a opt. Ž. Š. i opt. V. J. zbog kaznenog djela iz čl. 291. st. 1. i 2. Kaznenog zakona („Narodne novine“ broj 125/11., 144/12., 56/15., 61/15. i 101/17. – dalje u tekstu: KZ/11.). Opt. J. M. je, na temelju čl. 337. st. 4. KZ/97., uz primjenu čl. 57. st. 1. i 2. toč. b KZ/97., izrečena kazna zatvora u trajanju jedanaest mjeseci, a na temelju čl. 67. i čl. 68. KZ/97. primijenjena je uvjetna osuda, te se izrečena kazna zatvora neće izvršiti ako u vremenu od tri godine ne počini novo kazneno djelo i ako u roku jedne godine od pravomoćnosti presude isplati oštećenom Samostalnom sindikatu ... na osnovu postavljenog imovinsko-pravnog zahtjeva, 270.203,02 kuna. Opt. Ž. Š. je, na temelju čl. 291. st. 2. uz primjenu čl. 48. i čl. 49. st. 1. toč. 4. KZ/11. osuđena na kaznu zatvora u trajanju osam mjeseci, a na temelju čl. 56. KZ/11., izrečena je uvjetna osuda na način da se kazna zatvora neće izvršiti ako u roku dvije godine ne počini novo kazneno djelo i ako u roku jedne godine od pravomoćnosti presude ispuni određenu joj obvezu iz čl. 62. st. 1. t. 1. KZ/11. i oštećenom Samostalnom sindikatu ... popravi štetu na način da na osnovu postavljenog imovinskopravnog zahtjeva isplati 196.579,00 kuna. Opt. V. J. je na temelju čl. 291. st. 2. uz

primjenu čl. 48. i čl. 49. st. 1. t. 4. KZ/11. osuđena na kaznu zatvora u trajanju osam mjeseci, a na temelju čl. 56. KZ/11. izrečena je uvjetna osuda na način da se kazna zatvora neće izvršiti ako u roku dvije godine ne počini novo kazneno djelo i ako u roku jedne godine od pravomoćnosti presude ispuni određenu joj obvezu iz čl. 62. st. 1. t. 1. KZ/11. i oštećenom Samostalnom sindikatu ... popravi štetu na način da isplati na osnovu postavljenog imovinskopravnog zahtjeva 183.103,14 kuna.

Na temelju čl. 158. st. 1. i 2. Zakona o kaznenom postupku ("Narodne novine", broj 152/08., 76/09., 80/11., 91/12.-odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 143/12., 56/13., 145/13., 152/14. i 70/17.) djelomično je dosuđen imovinsko-pravni zahtjev oštećenom Samostalnom sindikatu ..., te je nalaženo opt. J. M., s osnova imovinsko-pravnog zahtjeva, platiti oštećenom 270.203,02 kuna, opt. Ž. Š. je nalaženo platiti 196.579,00 kuna, a opt. V. J. 183.103,14 kuna, u roku petnaest dana od pravomoćnosti presude. Na temelju članka 158. st. 2. Zakona o kaznenom postupku ("Narodne novine", broj 152/08., 76/09., 80/11., 91/12.-odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 143/12., 56/13., 145/13., 152/14. i 70/17.), oštećeni Samostalni sindikat ... preostali dio imovinsko-pravnih zahtjeva, postavljenog u odnosu na opt. J. M. u iznosu 54.443,02 kuna, upućen je ostvariti u parničnom postupku. Optuženicama je naloženo i podmiriti trošak kaznenog postupka o čemu će biti doneseno posebno rješenje.

Protiv ove presude žalbu su podnijele opt. J. M., opt. Ž. Š. i opt. V. J.

Opt. J. M., putem branitelja T. R., odvjetnika iz Z., žali se zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka, povrede kaznenog zakona, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja te zbog odluke o kazni, imovinskopravnom zahtjevu i troškovima kaznenog postupka, s prijedlogom pobijanu presudu preinačiti i optuženicu osloboditi optužbe, odnosno ukinuti pobijanu presudu i predmet vratiti prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje.

Opt. Ž. Š., putem branitelja B. M., odvjetnika iz Z., žali se zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i zbog odluke o kazni, s prijedlogom pobijanu presudu preinačiti i optuženici izreći blažu kaznu ili pobijanu presudu ukinuti.

Opt. V. J., putem branitelja I. K., odvjetnika iz Z., žali se zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i zbog odluke o kazni, s prijedlogom pobijanu presudu ukinuti.

Prije održavanja sjednice vijeća spis je, na temelju čl. 474. st. 1. Zakona o kaznenom postupku ("Narodne novine", broj 152/08., 76/09., 80/11., 91/12. – odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 143/12., 56/13., 145/13., 152/14. i 70/17.), dostavljen Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske.

Na temelju čl. 475. Zakona o kaznenom postupku ("Narodne novine", broj 152/08., 76/09., 80/11., 91/12. – odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 143/12., 56/13., 145/13., 152/14., 70/17. i 126/19. – dalje: ZKP/08.), o sjednici drugostupanjskog vijeća izviješteni su opt. J. M. i njezin branitelj T. R., koji su sjednici i prisustvovali, te Državno odvjetništvo Republike Hrvatske.

Žalbe opt. J. M., opt. Ž. Š. i opt. V. J. su neosnovane.

Nije u pravu opt. J. M. kada tvrdi da je u pobijanoj presudi ostvarena proturječnost između njene izreke i obrazloženja. Isto tako, nisu u pravu opt. J. M., opt. Ž. Š. i opt. V. J. kada tvrde da u pobijanoj presudi nema razloga o odlučnim činjenicama.

Suprotno takvim žalbenim navodima, sud prvog stupnja je, glede odlučnih činjenica, označio jasne i logične razloge na kojima se zasniva izreka presude. Isto tako, sud je označio dokaze na temelju kojih proizlazi zaključak da su optuženice počinile kaznena djela, kako je to i navedeno u izreci pobijane presude, a potom je obrazložio na osnovu kojih odlučnih činjenica je to zaključio.

Opt. V. J. nije u pravu kada tvrdi da je trebalo iz spisa predmeta izdvojiti, kao nezakonit dokaz, prijepis zvučnog zapisa održanog sastanka sindikata, uz obrazloženje kako prijepis zvučnog zapisa „... nije vjerodostojan ...“. Pravilno je utvrđenje prvostupanjskog suda da je ispis zvučnog zapisa sastanka sindikata održanog 12. travnja 2007. (list 521-543 spisa), zakonit dokaz. Naime, radi se o redovnom sastanku sindikata koji je bio audio sniman, a što je prisutnima bilo znano. Prisutni sudionici su bili obaviješteni da će se sastanak snimati, a ispitani svjedoci su potvrdili da su sastanku prisustvovali i da je zvučni zapis bio transkribiran. Žalbena tvrdnja, kojom ova optuženica osporava vjerodostojnost dokaza, trebala je biti pozicionirana u žalbeni osnov pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja.

Opt. Ž. Š. nije u pravu kada tvrdi da je povrijeđeno pravo obrane, jer je prvostupanjski sud odbio određene dokazne prijedloge.

Nema dvojbe da su jamstva sadržana u čl. 6. st. 3. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, konstitutivni elementi pojma poštenog suđenja. Međutim, Konvencija, kao opće pravilo, ostavlja sudovima ocijeniti i obrazložiti da li je bilo potrebno izvesti predložene dokaze (vidi Vidal protiv Belgije, serija A br. 235-B, stavak 33 ESLJP 1992). Bitno svojstvo suđenja, sadržano u njegovom konstitutivnom elementu, nije narušeno samim time što optuženici nije bilo dozvoljeno izvesti određene dokaze niti je zato, po nekom automatizmu, povrijeđeno njeno pravo obrane. Obrana je morala svoje zahtjeve potkrijepiti razumnim objašnjenjem zašto je važno da se izvedu određeni dokazi, a izvođenje upravo tih dokaza mora biti nužno za utvrđivanje istine (vidi Perna protiv Italije, br. 48898/99, stavak 29., ESLJP 2003).

Opt. Ž. Š. zanemaruje da je prvostupanjski sud, detaljno, obrazložio zašto predloženi dokazi nisu bili nužni za utvrđivanje istine. Tako je, između ostaloga, obrazložio odbijanje dokaznih prijedloga za dodatnim ispitivanjem svjedoka S. S. i I. K., jer su oni već detaljno iskazivali, pa se njihovim dodatnim ispitivanjem ne bi utvrdile činjenice relevantne za ovaj kazneni postupak. Prvostupanjski sud je, jasno, obrazložio kako se ispitivanjem drugih predloženih svjedoka ne bi utvrdile činjenice relevantne za ovaj postupak, niti je bilo osnova za odrediti psihijatrijsko vještačenje opt. Ž. Š. Odbijeno je provođenje dopunskog knjigovodstveno-financijskog vještačenja, uz jasno obrazloženje prvostupanjskog suda kako se ne bi utvrdile bitne činjenice izvan onih koje su već utvrđene u postojećem vještačkom nalazu, u kojem je vještakinja obradila cjelokupnu analitiku dugovanja. Odbijen je i prijedlog da se pribave podaci o pokretanju ovršnih postupaka, odnosno o nečem što se događalo nakon

inkriminiranog postupanja optuženica, uz obrazloženje kako to, u ovom postupku, nije od značaja za odlučivanje o kaznenoj odgovornosti.

Kako izvođenje predloženih dokaza, očito, nije bilo nužno za utvrđivanje relevantnih činjenica, to obrazloženim odbijanjem tih dokaznih prijedloga nije bilo povrijeđeno pravo obrane, kako se to neosnovano tvrdi u žalbi opt. Ž. Š.

Nije u pravu opt. J. M. kada se žali zbog povrede kaznenog zakona. U žalbi ne navodi koju povredu kaznenog zakona ima u vidu, tek se iz sadržaja žalbe može zaključiti kako smatra da se presuda temelji na pogrešno utvrđenom činjeničnom stanju. To što smatra da u njenim postupcima nema svih obilježja kaznenog djela za koje je proglašena krivom i pri tome pobija valjanost utvrđenog činjeničnog stanja, ne opravdava predmetni žalbeni osnov. Ovo stoga, što se postojanje povrede kaznenog zakona prosuđuje prema činjeničnom stanju iz izreke presude, a ne onom koje bi, sa motrišta žaliteljice, bilo ispravno. Kako su izrekom prvostupanjske presude označeni svi bitni elementi kaznenog djela za koje je optuženica i osuđena, to u ovom slučaju ne postoji povreda kaznenog zakona.

Suprotno žalbenim navodima opt. J. M., opt. Ž. Š. i opt. V. J., činjenično stanje je potpuno i pravilno utvrđeno. Zaključci suda prvog stupnja, zasnovani na ocjeni vjerodostojnosti iskaza ispitanih osoba i zaključci zasnovani na ocjeni svih ostalih izvedenih dokaza, logični su i zakoniti, pa su uslijed toga i zaključci suda o postojanju odlučnih činjenica pravilno utemeljeni na izvedenim dokazima.

Kada opt. J. M. u žalbi tvrdi kako „... o svijesti odnosno namjeri, ovdje nema i ne može biti govora ...“, odnosno, kako je „... poduzela sve što je mogla i konačno i bila dužna poduzeti ...“, onda grubo zanemaruje utvrđeno činjenično stanje. Naime, nema dvojbe kako je opt. M. bila ovlaštena za potpisivanje dokumentacije platnog prometa i raspolaganje sredstvima na žiro računu Podružnice sindikata i sredstvima blagajne. Njena je dužnost, kao odgovorne osobe, bilo i vođenje poslovnih knjiga na način da se mogu provjeriti poslovni događaji, a što ona evidentno nije radila. Upravo zato je prvostupanjski sud i morao odrediti sređivanje knjigovodstva i evidencije podataka o dodjeli sindikalnih kredita i korištenju sredstava kase uzajamne pomoći Podružnice Samostalnog sindikata P. E., za vremensko razdoblje od početka lipnja 2001. do 28. travnja 2008. (list 1496 spisa), a potom i sastavljanje analitičkih knjigovodstvenih evidencija, kako bi se moglo provesti financijsko-knjigovodstveno vještačenje (list 1614 spisa). Optuženica zanemaruje da je knjigovodstvena vještakinja K. B., u svom vještačkom nalazu i mišljenju, izrađenom po svim pravilima struke, utvrdila kako su potraživanja za sindikalne i KUP kredite knjižena bez da je razvidno na temelju kojeg ugovora o kreditu su isplate izvršene, odnosno bez urednih knjigovodstvenih isprava. Knjižena su i na temelju knjigovodstvenih temeljnica po kojima je evidentirano potraživanje od poduzeća u kojima su članovi bili zaposleni, a bez opisa dokumenata na temelju kojih su sastavljene i bez urednih knjigovodstvenih isprava. Isto tako i povrati kredita su knjiženi bez da je razvidno za koji kredit su uplaćeni. Povrati kredita su knjiženi i na temelju pojedinačnih gotovinskih uplata u blagajnu, bez da je razvidno za koji kredit su uplaćene. Imajući u vidu svu, relevantnu, dokumentaciju vještakinja je zaključila kako vođenje knjigovodstvene evidencije danih kredita nije bilo na način koji omogućava kontrolu knjižena, usklađenja knjigovodstvenih evidencija s analitičkim evidencijama, kontrolu povrata kredita i usklađenje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem.

Nasuprot žalbene tvrdnje opt. J. M., pravilno je utvrđenje prvostupanjskog suda kako je optuženica bila svjesna da zbog takvog postupanja može nastati šteta velikih razmjera za SS P. E. u visini isplaćenih, a neotplaćenih sindikalnih kredita. Pristajući na to, ona je odobravalala kredite članovima Povjereništva i članovima Nadzornog odbora Podružnice SS P. – E., koji te kredite nisu otplatili. Na taj je način grubo prekršila pravila sindikalnog postupanja.

Pravilno je utvrđenje prvostupanjskog suda kako je opt. J. M. dijelila članove sindikata na važne i one koji to nisu. Radilo se o privilegiranju članova Povjereništva i Nadzornog odbora, o čemu su na neizravan način govorili ispitani svjedoci. Sindikalni povjerenici Ž. K. i V. G. C., iskazivali su o dva načina dobivanja sindikalnih kredita. Jedan je način bio odobravanje kredita na temelju zamolbe podnesene u prostorijama Sindikata. Prilikom odobravanja takvih kredita, imala se u vidu visina dosadašnjeg zaduženja člana sindikata i visina njegove plaće. Rate kredita su se automatski ustezale od plaće, a korisnici nisu znali za "počeke" u otplati kredita. Drugi način je bio za privilegirane. Ti krediti se nisu ugovarali u prostorijama Sindikata, već neposredno kod opt. J. M., koja je takve kredite odobravalala, a privilegirani korisnici su kredite mogli osobno vraćati optuženici, bez da im se ustezalo od plaće. M. N., predsjednik Nadzornog odbora iskazao je kako se za sindikalne kredite obraćao opt. J. M., a kada nije mogao otplaćivati rate kredita bio je na početku, a s opt. M. se dogovarao da će početi plaćati kada će to biti u mogućnosti. Iz iskaza Ž. I. proizlazi da je bila član Povjereništva Sindikata kada je podizala sindikalne kredite i Kasu uzajamne pomoći. U jednom je trenutku njezin ukupan dug po kreditima iznosio 160.000,00 kuna, a njena je plaća bila 4 000 kuna.

Pravilno je utvrđenje prvostupanjskog suda kako je opt. J. M. propustila raspolagati sredstvima po načelu dobrog gospodara, kada je odobravalala sindikalne kredite mimo pravilnika, svjesna da zbog takvog ponašanja može nastati šteta za Sindikat. Pristajući na to, ona je i odobravalala kredite D. K., J. K. Š., J. P. i S. Č., koji ih nisu vratili. Isto tako, pravilno je utvrđenje prvostupanjskog suda da je opt. J. M. bila svjesna da propušta kontrolu nad radom opt. Ž. Š. i opt. V. J., koje su zato i mogle postupati na način da su davale naloge za isplatu kredita, koje nisu otplatile niti su imale namjeru to učiniti.

Nije u pravu opt. J. M. kada tvrdi kako „... nije točno da je vraćanje kredita ovisilo o volji korisnika kredita ...“. Međutim, nju demantiraju članovi Povjerenstva i članovi Nadzornog odbora podružnice SS P., koji su i sami bili korisnici kredita. J. K. Š. je iskazala kako od 2009. nije ništa platila od duga s osnova sindikalnog kredita. Ne zna koliki je njezin dug, jer ju nitko nikada nije zvao niti tražio da plati dug. Isto tako ni J. P. nitko, za vrijeme počeka, nije pitao kada će nastaviti s vraćanjem kredita. S. Č. je iskazao kako ga nitko nije zvao ni pitao vezano uz neplaćeni iznos duga po sindikalnom kreditu, i ne može se izjasniti koliko je ukupno podigao sindikalnih kredita. D. K. je na dan 30. travanj 2008. na ime kredita dugovao 91. 280,00 kuna, te je do veljače 2009. vratio samo 6.660,00 kuna.

Pravilno je utvrđenje prvostupanjskog suda kako je opt. J. M., kao osoba ovlaštena za potpisivanje dokumentacije platnog prometa i raspolaganje sredstvima na žiro računu podružnice sindikata i sredstvima blagajne, iskoristila svoj položaj i svoje ovlasti, te odobravalala sindikalne kredite u iznosima koji su premašivali financijske mogućnosti njihovog redovnog vraćanja te, znajući da prethodno dani krediti nisu vraćeni, odobravalala nove kredite. Tako su korisnici kredita primili i 150.000,00 kuna, pa i više a koje iznose nisu uredno vraćali

ili ih uopće nisu vraćali. Optuženica je odobravalala i "počেকে" u otplatama kredita na više godina, a za tako odobrene i isplaćene kredite propustila je osigurati prateću dokumentaciju koja bi osigurala kontrolu i naplatu isplaćenih sredstava, te je propustila poduzeti mjere za njihovu naplatu. U odnosu na KUP kredite, propustila provjeriti da li su isplaćeni u skladu s Pravilima kase uzajamne pomoći SS P. E.-a, u omjeru 1:4 protekom mjesec dana po otplati prethodno dobivenog zajma, pa je svjesna da zbog takvog ponašanja može nastati šteta za Sindikat, a pristajući na isto, na opisani način odobrila kredite D. K., J. K. Š., J. P. i S. Č.

Nisu u pravu opt. Ž. Š. i opt. V. J., kada u žalbi tvrde kako je prvostupanjski sud uveo „... formalna dokazna pravila ...“, jer je poklonio vjeru knjigovodstvenoj vještakinji K. B., a ignorirao podatke koje je opt. M. bilježila na „... ručno vođenim karticama, na kojima je evidentirala stvarno stanje ...“. Kada se opt. J. poziva na kartice koje je vodila opt. M., smatrajući da su vjerodostojne, onda zanemaruje kako je ranije iskazala da je opt. M. „... uništavala dokumentaciju u Sindikatu, prije nego je došla kontrola ...“ (list 1762 spisa). Iz kartice potraživanja po sindikalnim kreditima, koju je sastavila opt. J. M., proizlazi da je na dan 31. prosinac 2007. D. K. bio korisnik kredita u iznosu 159.100,00 kuna, J. K. Š. u iznosu 167.000,00 kuna, J. P. u iznosu od 127.666,44 kuna, S. Č. u iznosu 80.191,05 kuna, Ž. Š. u iznosu 144.739,20 kuna, te V. J. u iznosu 259.953,09 kuna. Međutim, iz nalaza i mišljenja financijsko knjigovodstvene vještakinje, jasno, proizlazi kako predmetne kartice nisu vođene kako bi mogle vjerodostojno iskazivati cjelovit promet određenog konta. Nisu vođene ni analitičke evidencije potraživanja za dane kredite, a za veći broj dužnika izvršeni su otpisi potraživanja za drugačije iznose nego to proizlazi iz kartice potraživanja i tabele koje je vodila optuženica. Imajući u vidu jasno izložen stav vještakinje K. B., kako kartice potraživanja po sindikalnim kreditima predstavljaju samo „... bilješke za privatne potrebe ...“, pravilno je utvrđenje prvostupanjskog suda kako one nisu vjerodostojan dokaz.

Opt. Ž. Š. i opt. V. J. zanemaruju da je vještakinja izradila nalaz i mišljenje na temelju analize dokumentacije za koju je utvrdila da se, za razliku od kartica potraživanja koje ne prate valjane isprave, doista radi o relevantnoj dokumentaciji. Ne radi se samo o dokumentaciji za koju „... vještakinja smatra da odgovara pravilima struke ...“, kako to žaliteljice olako tvrde, već o vjerodostojnoj financijskoj dokumentaciji na osnovi koje se mogu donijeti relevantni zaključci, a ne nedokazive spekulacije zasnovane na nevjerodostojnim bilješkama. Vještakinja je raspolagala obračunom plaća za optuženice, zapisnikom o djelomičnoj reviziji poslovanja u sindikalnoj podružnici SS P. E., pristupnicom za korištenje C. & N.-Internet bankarstva, financijskim izvješćem SSP-E., pregledom konta sindikalnih kredita od 1997.g. do 2007.g., te karticama potraživanja po sindikalnim kreditima sa pratećom dokumentacijom. Kada žaliteljice tvrde kako je prvostupanjski sud uveo „... formalna dokazna pravila ...“, ignoriraju činjenicu da je vještakinja izradila nalaz i mišljenje na temelju analize brojne vjerodostojne dokumentacije vezane uz sindikalne kredite i kasu uzajamne pomoći (listovi 585-611 spisa, listovi 616-620 spisa, listovi 664-727 spisa i listovi 762-943 spisa), dokumentacije koju je dostavio oštećenik (listovi 1439-1474 spisa i listovi 1606-1607 spisa sa priložima), te kompjuterskih lista koje su prosljeđivane u Centar za obradu podataka G. P.

Nasuprot žalbenim tvrdnjama, pravilno je utvrđenje prvostupanjskog suda kako je šteta nastala i propuštanjem opt. J. M. da nadzire rad opt. Ž. Š. i opt. V. J., koje su dostavljale podatke o isplatama kredita u Odjel obračuna plaća. Na temelju dostavljenih podataka o iznosima kredita, sredstva su isplaćivana na tekući račun člana Sindikata zajedno s plaćom.

Takvo unošenje i dostavu podataka opt. J. M. nije kontrolirala, već je isto prepustila opt. Ž. Š. i opt. V. J., koje su podatke unosile u listu koja se, nepotpisana, slala u Odjel obračuna plaća. Upravo je to nepostojanje kontrole od strane opt. J. M., a posebno mogućnost da se liste sa podacima o visini sindikalnih kredita i KUP kredita, koji će se isplatiti kao i podaci o obustavama radi povrata tih kredita, dostavljaju bez ovjere liste, dovelo do mogućnosti da opt. Ž. Š. i opt. V. J., kroz višegodišnje razdoblje, omoguće sebi pribavljanje znatne nepripadne materijalne dobiti. Naime, iz nalaza i mišljenja financijsko knjigovodstvene vještakinje K. B. proizlazi da je opt. Ž. Š., u razdoblju od kolovoza 2001. do 09. kolovoza 2007., putem isplata na plaći primila KUP zajmove u ukupnom iznosu 231.929,00 kuna, te je otplate izvršila obustavama na plaći u ukupnom iznosu 35.350,00 kune, pa njeno dugovanje za KUP kredite iznosi 196.579,00 kuna, dok je sindikalne kredite putem žiro računa primila u iznosu 31.000,00 kuna, a otplatila samo 5.000,00 kuna. Iz nalaza i mišljenja vještakinje proizlazi da je opt. V. J., u razdoblju od mjeseca kolovoza 2001. do 09. kolovoza 2007., putem isplata na plaći primila KUP zajmove u ukupnom iznosu 190.634,46 kuna, te je otplate izvršila obustavama na plaći u ukupnom iznosu 7.531,32 kune, pa njeno dugovanje za KUP kredite iznosi 183.103,14 kuna, dok je sindikalne kredite putem žiro računa i blagajne primila u iznosu 39.375,00 kuna, a otplatila 12.115,75 kuna. Stoga je pravilno utvrđenje da su opt. Ž. Š. i opt. V. J., dobro znajući za nedostatke kontrole i propuste opt. J. M., ovo iskoristile kako bi se materijalno okoristile. Akceptirajući vještački nalaz i mišljenje, prvostupanjski sud je utvrdio najmanju visinu štete nastalu za Sindikat. Cijenio je svu relevantnu dokumentaciju i postupao po načelu in favorem za optuženice, a ne „... po formalnim dokaznim pravilima ...“, kako se to neosnovano tvrdi u žalbama opt. Ž. Š. i opt. V. J.

Nasuprot žalbenim tvrdnjama opt. J. M., opt. Ž. Š. i opt. V. J., prvostupanjski sud je, na temelju izvedenih dokaza, potpuno i pravilno utvrdio postojanje svih odlučnih činjenica, te savjesnom ocjenom dokaza osnovano zaključio da su optuženice počinile odnosna kaznena djela.

Za svoja utvrđenja dao je valjano i logično obrazloženje, na koje se upućuju žaliteljice.

Nisu u pravu opt. J. M., opt. Ž. Š. i opt. V. J. kada se žale zbog odluke o kazni.

Odluka o kazni mora izražavati individualiziranu, zakonom predviđenu društvenu osudu zbog konkretnog kaznenog djela. Zadatak suda ne ograničava se samo iz zakonskog opisa djela, pravnih formulacija i činjeničnog učina kreirati konkretno ostvareno kazneno djelo, već izabrati vrstu i mjeru kazne koja će optimalno odgovarati svrsi kažnjavanja. Uloga suda se, pri tome, ne svodi samo na mehaničko posredovanje između slova zakona i stvarnosti. Zakonodavac, generalizirajući svrhu kažnjavanja, nastoji obuhvatiti neodređen broj slučajeva i sažeti ih u opće pravilo. Sud, u svakom pojedinom slučaju, konkretizira opće pravilo i deduktivnim postupkom stvara zaključke potrebite za odluku o vrsti i mjeri kazne.

Prvostupanjski sud je, otegotnim, cijenio što je opt. J. M. pojedine članove sindikata, prilikom dodjele kredita, stavljala u privilegirani položaj i tako ih dijelila na važne i manje važne članove sindikata. Olakotnim je cijenio što je, prije pokretanja kaznenog postupka, sama zatražila reviziju dodijeljenih kredita i tako reagirala na uočene nepravilnosti u radu opt. V. J. i opt. Ž. Š. U odnosu na sve optuženice, prvostupanjski sud je, otegotnim, cijenio

dugotrajnost njihovog kriminalnog postupanja, a olakotnim uredan obiteljski i socijalni status. U odnosu na opt. Ž. Š., olakotnim je ocijenjeno i njeno narušeno zdravstveno stanje.

Suprotno žalbenim navodima, prvostupanjski sud je pravilno utvrdio i ispravno ocijenio sve okolnosti relevantne za zakonitu odluku o vrsti i mjeri kazne.

S obzirom na izrečene kazne zatvora i to opt. J. M. u trajanju jedanaest mjeseci, a opt. Ž. Š. i V. J. u trajanju osam mjeseci, te primijenjenu uvjetnu osudu opt. J. M. i izrečene uvjetne osude opt. Ž. Š. i opt. V. J., pravilna je procjena prvostupanjskog suda kako će se na taj način ispuniti zahtjevi kako generalne tako i specijalne prevencije. Stoga je pravilna odluka da se izrečene kazne zatvora neće izvršiti pod uvjetom da optuženice, u vremenu provjeravanja, ne počine novo kazneno djelo i pod daljnjim uvjetom popravka štete na način da plate postavljeni imovinskopravni zahtjev Samostalnom sindikatu ...

Kako opt. J. M. uzgrednom, neobrazloženom, žalbenom tvrdnjom spomenula kako osporava i odluku o dosuđenom imovinskopravnom zahtjevu, to se upućuje na obrazloženje prvostupanjskog suda iz kojeg je razvidno zašto je, djelomično, dosuđen imovinsko-pravni zahtjev oštećenom Samostalnom sindikatu ...

Nasuprot, neobrazložene, tvrdnje opt. J. M., kojom se žali zbog troškova kaznenog postupka, pravilno je prvostupanjski sud optuženicama, jer ih je proglasio krivima, naložio podmirenje troškova kaznenog postupka. S obzirom da nedostaju podaci o visini troškova, pravilna je odluka prvostupanjskog sada da će se odluka o visini troškova donijeti kada se ti podaci pribave.

Drugostupanjski sud ispituje presudu u onom dijelu u kojem se pobija žalbom i iz osnova iz kojih se pobija.

Vrhovni sud Republike Hrvatske, kao drugostupanjski sud, ispitujući pobijanu presudu po službenoj dužnosti u skladu s čl. 476 st. 1. toč. 1. i 2. ZKP/08., nije našao da bi bila ostvarena ni bitna povreda odredaba kaznenog postupka, niti povreda kaznenog zakona na štetu optuženika, na koje povrede drugostupanjski sud pazi po službenoj dužnosti.

Stoga je primjenom čl. 482. ZKP/08. trebalo odlučiti kao u izreci ove presude.

Zagreb, 18. lipnja 2020.

Predsjednica vijeća:
Ileana Vinja, v.r.